

Nr 41.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under statens allmänna fastighetsfond gjorda framställningar angående anslag för budgetåret 1950/51, i vad avser kommunikationsdepartementets verksamhetsområde.

(4:e avd.)

1:o) **Om- och tillbyggnad av Arvfurstens palats.** I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t beträffande kapitalbudgeten under statens allmänna fastighetsfond (bilaga 26, punkt 29, s. 113 och 114 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 4 januari 1950) föreslagit riksdagen att till Om- och tillbyggnad av Arvfurstens palats för budgetåret 1950/51 anvisa ett investeringsanslag av 850 000 kronor.

Till om- och tillbyggnad av Arvfurstens palats anvisades för budgetåren 1947/48 och 1949/50 investeringsanslag om sammanlagt 2 800 000 kronor. Byggnadsföretaget omfattar ombyggnad och restaurering av utrikesdepartementets nuvarande fastighet samt uppförande av en arkivbyggnad å fastighetens gård.

I skrivelse den 5 september 1949 har *byggnadsstyrelsen* hemställt, att 850 000 kronor anvisas för nästa budgetår till fullföljande av byggnadsföretaget. Enligt styrelsens i skrivelse den 22 november 1948 framlagda preliminära kostnadsberäkning skulle kostnaderna för samtliga arbeten uppgå till 3 500 000 kronor. Styrelsen framhåller nu, att det på grund av arbetenas natur för närvarande icke vore möjligt att definitivt beräkna de slutliga kostnaderna för byggnadsföretaget. Tills vidare räknade styrelsen emellertid med den tidigare uppskattade totalkostnaden. Då vidare samtliga arbeten beräknades bli i huvudsak färdigställda under år 1951, borde återstående medel, 700 000 kronor, stå till förfogande nästa budgetår. På grund av utrymmes-skäl borde lunchrestauranten förläggas till vindsvåningen i det s. k. Torstensonska huset i stället för till tidigare avsedd plats. Därvid uppkomme emellertid vissa merkostnader för förstärkning av vindsgolvet m. m. å i runt tal 150 000 kronor.

Departementschefen har intet haft att erinra mot byggnadsstyrelsens förslag.

Utskottet. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Om- och tillbyggnad av Arvfurstens palats* för budgetåret 1950/51 anvisa ett investeringsanslag av 850 000 kronor.

2:o) **Förvärv och ombyggnad av fastigheten Atomena nr 1 i Stockholm.** Kungl. Maj:t har (punkt 30, s. 114—116) föreslagit riksdagen att för budgetåret 1950/51 anvisa följande investeringsanslag, nämligen till Förvärv av fastigheten Atomena nr 1 i Stockholm 1 118 000 kronor och till Ombyggnad av fastigheten Atomena nr 1 i Stockholm 1 000 000 kronor.

Med bifall till Kungl. Maj:ts i propositionen den 4 mars 1949, nr 94, framlagda förslag har riksdagen (skr. nr 187) bemyndigat Kungl. Maj:t att godkänna ett av 1945 års markkommission upprättat förslag till avtal mellan Kungl. Maj:t och kronan samt Stockholms stad angående tomten nr 1 i kvarteret Atomena i Stockholm. Genom beslut den 30 juni 1949 har Kungl. Maj:t godkänt ifrågavarande avtalsförslag.

Enligt avtalet, som dagtecknats den 21 och 30 juni 1949, överlåter staden ifrågavarande tomt till kronan mot en köpeskilling av 1 118 000 kronor. Fastigheten skall enligt avtalet av kronan tillträdas tre år efter den dag, då nu gällande bestämmelser om tillståndsvång för byggnadsarbete upphört att gälla eller ock staden dessförinnan, efter därom i god tid gjord framställning, meddelats tillstånd att uppföra nämndhus med en tjänsterumsyta, motsvarande minst den av staden nu förhyrda tjänsterumsytan i nybyggnad inom kvarteret Lokstallet i Stockholm. Köpeskillingen skall erläggas å tillträdesdagen.

I skrivelse den 22 december 1949 har *byggnadsstyrelsen* hemställt om anvisande för nästa budgetår av 1 118 000 kronor till förvärv av fastigheten Atomena nr 1 och av 1 000 000 kronor till påbörjande av ombyggnadsarbeten inom fastigheten.

Byggnadsstyrelsen meddelar, att i samband med förhandlingar mellan kronan och staden angående vissa lokalfrågor har den 20 december 1949 mellan parterna träffats en överenskommelse av innehåll bl. a., att kronan tillträder fastigheten nr 1 i kvarteret Atomena redan den 1 juli 1950 och att köpeskillingen erlägges samma dag. Överenskommelsens giltighet är beroende av Kungl. Maj:ts resp. Stockholms stadsfullmäktiges godkännande.

Styrelsen framhåller, att betydande ombyggnads- och iståndsättningsåtgärder erfordras för att de på tomten belägna byggnaderna skola kunna tagas i anspråk. Därest fastigheten skall tillträdas av kronan redan den 1 juli 1950, synas medel för dessa byggnadsåtgärder behöva äskas av 1950 års riksdag.

Kostnaden för erforderliga ombyggnadsarbeten inklusive nödvändig grundförstärkning av vissa delar av byggnaden har av byggnadsstyrelsen uppskattats till 1 500 000 kronor, varav för budgetåret 1950/51 erfordras 1 000 000 kronor. Styrelsen har dock beträffande den slutliga kostnaden för företaget anfört, att det på grund av byggnadernas beskaffenhet och arbetets art kunde komma att visa sig nödvändigt att vidtaga åtgärder, som på nuvarande stadium icke kunde förutses.

Departementschefen har tillstyrkt byggnadsstyrelsens förslag och förutsätter, att det får ankomma på Kungl. Maj:t att godkänna ovan berörda av-

tal med Stockholms stad. Mera definitiva förslag till upprustning av lokalerna skulle längre fram få underställas Kungl. Maj:t.

Utskottet tillstyrker att erforderliga medel ställas till byggnadsstyrelsens förfogande för bestridande av köpeskillingen för ifrågavarande fastighet, om vars förvärv 1949 års riksdag fattat beslut. Mot förslaget att till påbörjande av vissa ombyggnads- och iståndsättningsarbeten 1 miljon kronor anvisas har utskottet heller intet att erinra.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må för budgetåret 1950/51 anvisa följande investeringsanslag, nämligen

- a) *Förvärv av fastigheten Atomena nr 1 i Stockholm* 1 118 000 kronor,
- b) *Ombyggnad av fastigheten Atomena nr 1 i Stockholm* 1 000 000 kronor.

3:o) **Ombyggnad av fastigheten Västertorn nr 2 i Stockholm.** Kungl. Maj:t har (punkt 31, s. 116—118) föreslagit riksdagen att till Ombyggnad av fastigheten Västertorn nr 2 i Stockholm för budgetåret 1950/51 anvisa ett investeringsanslag av 1 000 000 kronor.

Genom avtal den 8 november 1940 mellan Kungl. Maj:t och kronan samt Stockholms stad rörande markfrågor m. m. i Stockholm har staden till kronan överlåtit tomten nr 2 i kvarteret Västertorn å Riddarholmen. Tillträdet skulle enligt avtalet äga rum samtidigt med att staden tillträdde fastigheterna nr 3 och 4 i kvarteret Glasbruket (f. d. karolinska institutet) eller senast den 1 januari 1948. Sedermera ha genom särskilda överenskommelser vissa i avtalet fastställda tidpunkter framflyttats. Fastigheten har den 1 april 1949 tillträtts av kronan samt förvaltas numera av byggnadsstyrelsen.

I skrivelse den 24 november 1949 har *byggnadsstyrelsen* hemställt, att 1 000 000 kronor anvisas för nästa budgetår till ombyggnad av ifrågavarande fastighet. Styrelsen har härvid framlagt förslag till ombyggnad av fastigheten (s. 116—118).

Departementschefen har anfört följande.

I likhet med byggnadsstyrelsen anser jag ifrågavarande fastighet snarast böra iståndsättas. Mot styrelsens förslag till ombyggnad av fastigheten har jag icke något att erinra. Ej heller den föreliggande kostnadsberäkningen, enligt vilken ombyggnaden skulle kosta 1,6 miljon kronor vid prisläget hösten 1949, föranleder erinran från min sida. Jag tillstyrker, att för nästa budgetår anvisas 1 miljon kronor för påbörjande av ombyggnadsarbetena.

Utskottet. Genom den av byggnadsstyrelsen föreslagna ombyggnaden av ifrågavarande fastighet väntas, förutom personalutrymmen och arkiv m. m., sammanlagt ca 100 rumsenheter komma att utvinnas, vilka kunna utnytt-

jas för varje slag av normalt administrativt arbete. Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot förslaget, får hemställa,

att riksdagen må till *Ombyggnad av fastigheten Väster-torn nr 2 i Stockholm* för budgetåret 1950/51 anvisa ett investeringsanslag av 1 000 000 kronor.

4:o) **Merkostnader för vissa byggnadsarbeten.** Kungl. Maj:t har (punkt 32, s. 118—120) föreslagit riksdagen att till Merkostnader för vissa byggnadsarbeten för budgetåret 1950/51 anvisa ett investeringsanslag av 1 000 000 kronor.

Till täckande av uppkomna merkostnader å vissa i särskild förteckning upptagna byggnadsföretag under fastighetsfonden, vilka hänföra sig till kommunikations-, ecklesiastik-, jordbruks-, handels- och inrikesdepartementen, anvisades för budgetåren 1947/48 och 1949/50 investeringsanslag om tillhoppa 6 000 000 kronor. Beträffande den närmare motiveringen för dessa anslagsbehov torde få hänvisas till propositionen 1948:2 (bil. 14, p. 8).

I skrivelse den 22 augusti 1949 har *byggnadsstyrelsen* hemställt, att 1 000 000 kronor måtte anvisas för budgetåret 1950/51 till Merkostnader för vissa byggnadsarbeten.

I 1949 års statsverksproposition (bil. 27, p. 27) har, erinrar styrelsen, den i propositionen 1948:2 intagna förteckningen kompletterats till att omfatta byggnadsföretag med av riksdagen beslutade kostnader om tillhoppa 58 694 300 kronor och ett medelsbehov på grund av fram till sommaren 1947 inträffade kostnadsstegringar av 7 440 000 kronor. Styrelsen har nu ansett nämnda förteckning böra ytterligare kompletteras med vissa byggnadsföretag (s. 119). Efter sålunda föreslagen komplettering omfattar förteckningen över de byggnadsföretag, som skola kunna erhålla medel från anslaget, av riksdagen beslutade byggnadsarbeten till ett belopp av (58 694 300 + 5 950 000) 64 644 300 kronor och ett medelsbehov på grund av fram till sommaren 1947 inträffade kostnadsstegringar av (7 440 000 + 595 000) 8 035 000 kronor. Härtill kommer det medelsbehov, som betingas av den efter sommaren 1947 fortsatta stegringen av byggnads-kostnaderna. För de byggnadsföretag, som medtagits i propositionen 1948:2 samt i 1949 års statsverksproposition beräknade styrelsen detta medelsbehov till högst 1 850 000 kronor. Denna summa uppskattades på sådant sätt, att den efter sommaren 1947 inträffade kostnadsstegringen av 4 % i fråga om byggnadsföretag, som pågingo vid tidpunkten för upprättandet av den i propositionen 1948:2 intagna förteckningen, endast beräknades på sådana arbeten, som då återstodo att utföra, medan för ännu icke påbörjade byggnadsföretag hela den fortsatta kostnadsstegringen av 4 % beräknades. Räknat efter samma grunder medför nu föreslagen komplettering av förteckningen ett ytterligare medelsbehov av ca 180 000 kronor,

varigenom medelsbehovet för den fortsatta kostnadsstegringen efter sommaren 1947 vid konstant prisnivå skulle uppgå till i runt tal (1 850 000 + 180 000) 2 030 000 kronor. Sammanlagt erfordras således för täckande av kostnadsstegringarna för samtliga i förteckningen upptagna byggnadsföretag, de nu föreslagna inräknade, ett belopp av (8 035 000 + 2 030 000) 10 065 000 kronor. Härav har riksdagen hittills anvisat sammanlagt 6 000 000 kronor, varför det återstående medelsbehovet uppgår till 4 065 000 kronor.

Byggnadsstyrelsen framhåller slutligen, att anslagsbehovet för nästa budgetår kan begränsas till 1 000 000 kronor.

Departementschefen har tillstyrkt byggnadsstyrelsens förslag.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa, att riksdagen må till *Merkostnader för vissa byggnadsarbeten* för budgetåret 1950/51 anvisa ett investeringsanslag av 1 000 000 kronor.

5:o) *Reglering av vissa markfrågor i Stockholm m. m.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 33, s. 120 och 121) hemställer utskottet, att riksdagen må till *Reglering av vissa markfrågor i Stockholm m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett investeringsanslag av 2 919 000 kronor.

Stockholm den 7 mars 1950.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Närvarande: se under utlåtandet nr 40.

Reservation

vid *punkten 2:o*) (Förvärv och ombyggnad av fastigheten Atomena nr 1 i Stockholm) av herr *Rubbestad*.